

СИЛАБУС «ВОЛОНТЕРСЬКА ПРАКТИКА»

Компонента освітньої програми – *обов'язкова* (4 кредити)

Освітньо-професійна програма	Практична психологія
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Факультет	педагогіки, психології та соціальної роботи
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Канівець Тетяна Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології https://pract-psy.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobotnyky/kanivets-tetiana-mykolaivna/
Контактний тел.	+380954194938 (Канівець Т.М.)
E-mail:	t.kanivetz@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=8386
Консультації	вівторок – 15:00 – 17:00 четвер – 15:00- 17:00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Важливою проблемою для теорії і практики психолого-педагогічної науки є завдання вдосконалення моделі професійної підготовки фахівців у психологічному напрямку. Під час професійної підготовки фахівців-психологів у психологічному напрямку розуміємо процес формування фахівців нового типу, здатного швидко і адекватно реагувати на зміни сьогодення, у комплексі вирішувати соціально-психологічні проблеми в усіх типах та видах навчально-виховних установах, соціально-психологічних, консультативних та реабілітаційних центрах і громадських організаціях, благодійних фондах та Осередках, на всіх рівнях управління.

Серед різних видів практик на даному етапі життя посідає **волонтерська практика**. Волонтерство – це важливий ресурс психологічної підтримки і, зокрема, можливість вдосконалення професійної підготовки майбутніх психологів. Для більшості людей молодого віку волонтерська діяльність є не тільки способом проведення вільного часу, самореалізації і можливості зробити щось корисне для оточуючих, але і спрямувати та стимулювати майбутніх фахівців-психологів до професійного зростання та особистісного розвитку. Турбота про людей, надання їм необхідної соціально-психологічної підтримки є важливою складовою для професійної діяльності студентів у майбутньому.

Мета волонтерської практики орієнтована на реалізацію функціонального підходу, ставить за мету оволодіння вміннями для

здійснення професійних функцій волонтера-психолога (комунікативної, організаторської, управлінської, діагностичної, прогностичної, профілактичної, корекційно-реабілітаційної, соціально-терапевтичної), які реалізуються в єдину систему психосоціальної допомоги на різних вікових етапах та з різними категоріями населення.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Завдання	Результати роботи студента
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП	
1. Участь у настановчому інструктажі. Ознайомлення з вимогами до практики.	Оформлення щоденника практики. Складання графіку роботи на практиці (дні і час роботи студента-практиканта на базі практики).
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВНИЙ ЕТАП	
2. Знайомство з базою практики, адміністрацією, психологом та реабілітологом установи, а також з історією створення самого закладу (базі практики) і його психологічної служби.	Короткий опис історії установи-базі практики (консультативного центру, навчального закладу, громадської організації) та історії створення психологічної служби установи (3-5 сторінок А4 друкованого тексту).
3. Ознайомлення з індивідуальним планом роботи психолога, волонтера, складання власного індивідуального плану роботи на практику.	Індивідуальний план проходження практики.
4. Знайомство з організацією діяльності психологічної служби на базі практики (у навчальному закладі, консультативному центрі, громадській організації тощо): кабінет психолога, нормативна та робоча документація психолога, посадова інструкція психолога, етичні аспекти роботи психолога, волонтера.	1) Ознайомлення з нормативними документами МОНУ щодо психологічної служби (ксерокопії основних документів з позначенням маркером найважливіших моментів і вказівок). 2) Ознайомлення з робочою документацією, яку веде психолог, волонтер у навчальному закладі (ксерокопії вірців основних документів так, щоб була зрозуміла їх структура). 3) Ознайомлення з правилами оформлення індивідуальних карт учнів (клієнтів). Вірєць індивідуальної карти. 4) Опис роботи з документами (нормативними, звітними,

Завдання	Результати роботи студента
	робочими; до 3-х сторінок А4 друкованого тексту). 4) Опис кабінету психолога та його облаштування. 5) Ксерокопія посадової інструкції практичного психолога закладу з позначенням маркером найважливіших моментів. 6) Ксерокопія Етичного кодексу психолога (з позначенням маркером найважливіших етичних правил).
5. Знайомство з формами та напрямками професійної діяльності психолога, волонтера установи. Спостереження за діяльністю практичного психолога. Інтерв'ю з психологом, волонтером.	1) Фіксація у щоденнику практики результатів спостереження за професійною діяльністю психолога (з вказанням її видів і відповідної видам специфіки: просвітницька, психопрофілактична, психокорекційна, психодіагностична науково-дослідницька, волонтерська). 2) Запис інтерв'ю з психологом, волонтером на аркушах А4 (у вигляді таблиці, де в першій колонці наводяться поставлені психологові запитання, а в другій – його відповіді). 3) Безпосередня участь у тих видах роботи психолога, котрі визначені керівником від бази практики. Ця діяльність студента-практиканта також має знайти своє відображення у щоденнику практики.
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. ЗАВЕРШАЛЬНИЙ ЕТАП	
6. Підведення підсумків практики та оцінювання діяльності студентів.	1) Підготовка та остаточне оформлення звітної документації з практики. 2) Опис власних вражень від роботи психолога, волонтера; самоаналіз практики: рефлексія власних очікувань та отриманих результатів, від діяльності психолога та усвідомлення правильності свого професійного вибору (у вигляді есе

Завдання	Результати роботи студента
	– до 2-х сторінок А4 друкованого тексту у довільній формі). 3) Відгук та оцінка роботи студента-практиканта, надана керівником від бази практики за його підписом та підписом керівника бази практики.

Бази практики: ЗЗСО (заклади загальної середньої освіти: ліцеї, гімназії), ЗВО (заклади вищої освіти), ЗДО (заклади дошкільної освіти), ЗПО (заклади позашкільної освіти), регіональні психологічні служби, соціально-психологічні, консультативні, реабілітаційні центри, служби зайнятості і працевлаштування, центри соціальних служб, громадські організації, благодійні фонди, психологічні осередки, та ін..

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

У процесі проходження практики використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проєктна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація, проблемна лекція, семінар-дискусія, семінар-діалог, самостійно-дослідницька робота, аналіз і рішення ситуативних професійних психолого-педагогічних завдань та ін.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- Поточний контроль, котрий здійснюється керівниками практики від бази практики та від кафедри шляхом індивідуальних та групових консультацій, перевірки підготовленої ними документації, опитування студентів та відвідування заходів, які вони проводять на практиці.
- Підсумковий контроль у вигляді публічного захисту-заліку за результатами проходження практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

(https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf),

□ «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf>).

Методичне забезпечення

1. Наскрізна та робоча програми практики.
2. Навчально-методичний посібник: «Професійна практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОПП «Практична психологія»».

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Академічна доброчесність. Сайт Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>
2. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби: [метод. рек.] / авт.-упор.: В.М. Горленко, В.Д. Острова, Н.В. Сосновенко, І.І. Ткачук ; за заг. ред. В.Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018 р. 106 с.
<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/minimumi.pdf>
3. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби: практичний посібник / авт.-упор.: І.І. Ткачук, Н.В. Пророк, Н.В. Лунченко, В.М. Горленко, В.Д. Острова, Н.В. Сосновенко; за заг. ред. В.Г. Панка. 2-ге вид., доповн. і переробл. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2024. 100 с.
https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741698/1/diahnostychnyi_minimum_2024.pdf
4. Кузьо О. Основи психологічної практики : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 124 с.
https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4400/3/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82_%D0%9A%D0%A3%D0%97%D0%AC%D0%9E_26-04-22.pdf
5. Навчально-методичний посібник *«Нормативно-правові документи України, що регламентують працю психолога в різних сферах практичної діяльності»*
<http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/12487/2/%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D1%96%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%20%28%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%29-min.pdf>
6. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.
<http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>

7. Перелік документів: *нормативно правова документація*:
http://cmsps.kr.sch.in.ua/zakonodavcha_baza/dokumenti_scho_reglamentuyutj_diy_aljnistj/
8. Посібник «Алгоритми діяльності працівників психологічної служби» за загальною редакцією В.Г. Панка, за посиланням
https://drive.google.com/file/d/1ekCuF_cAdr_nXk_Rts5rrMmTGvVeFpoK/view?usp=sharing.
9. Професійна практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОПП «Практична психологія»: Навч.-метод. посібник / Укл. М.М. Душкевич, О.С. Лісова, В.М. Радчук. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. – 2021. 127 с.
<https://docs.google.com/document/d/1Bytd8JUxQiylXnM271D2Rm6E1ljC8F7H9DxPFJRBgds/edit?tab=t.0>
10. Типова документація психолога:
http://osvita.ua/doc/files/news/652/65201/LIST_MON_1_9_477_24_07_2019.pdf

Детальна інформація щодо ОК «Волонтерська практика» висвітлена у робочій програмі

<https://pract-psy.chnu.edu.ua/napriamy-diialnosti/navchalno-metodychna-diialnist/sylabusy-ta-robochi-prohramy-navchalnykh-dystsyplin/>